

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie dyscyplinarnej adwokata M. M. obwinionego o popełnienie przewinień dyscyplinarnych z § 1, § 4, § 16, § 17, § 27 ust. 1 oraz § 28 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) - uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej nr 2/XVIII/98 w zw. z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze,

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2023 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej kasacji obrońcy obwinionego – adw. B. N., od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w Warszawie z dnia 5 marca 2022 r., sygn. akt [...], uchylającego i umarzającego postępowanie w zakresie pkt IV oraz zmieniającego w zakresie pkt I, pkt III a w pozostałej części utrzymującego w mocy, orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z dnia 4 marca 2019 roku, sygn. [...]

postanowił:

I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

II. zasądzić od obwinionego adwokata M. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20,00 zł (dwadzieścia złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 września 2017 r., sygn. akt [...], Rzecznik Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej przedstawił adwokatowi M. M. następujące zarzuty:

1. w marcu 2017 r. uchybił obowiązkowi zachowania umiaru, współmierności i oględności oraz nie przestrzegał właściwych form, uchybiając godności zawodu adwokackiego w rozmowie telefonicznej oraz w treści korespondencji prowadzonej za pośrednictwem wiadomości SMS i poczty elektronicznej z B. S., a także groził jej wszczęciem postępowania karnego w przypadku niespełnienia żądań jego mocodawcy, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 16 i § 17 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) - uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej nr 2/XVIII/98 (dalej powoływana jako: KEA) w zw. z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (dalej powoływana jako: ustawy Prawo o adwokaturze);
2. w dniu 4 maja 2017 r. uchybił obowiązkowi zachowania umiaru, współmierności i oględności przy formułowaniu treści pisma w sprawie o sygn. [...], kierowanego do Dziekana [...] Izby Adwokackiej w G., którego to treść nie przestrzega właściwych form i jest obraźliwa, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 16 i § 17 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze;
3. podczas czynności przesłuchania w dniu 22 marca 2017 r. w Prokuraturze Okręgowej w G. uchybił obowiązkowi procesowemu oraz naruszył godność zawodu adwokata w toku wykonywania działalności zawodowej poprzez okazanie zatrzymanemu - podejrzanemu P. J. wiadomości SMS, co nastąpiło bez zgody prowadzącego przesłuchanie Prokuratora Prokuratury Rejonowej delegowanego do Prokuratury Okręgowej M. R. i wzbudziło u niego podejrzenie bezprawnego umożliwienia kontaktu z osobą trzecią, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 1 i § 4 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze;
4. w dniu 16 czerwca 2017 r. w G. uchybił obowiązkowi zachowania umiaru, współmierności i oględności przy formułowaniu treści uzasadnienia zażalenia sporządzonego w G. w sprawie o sygn. [...] kierowanego do Prokuratury Regionalnej w G., którego to treść nie przestrzega właściwych form i jest

obraźliwa, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 16 i § 17 oraz § 27 ust. 1 oraz § 28 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze;

5. w dniu 27 czerwca 2017 r. w miejscowości D. podczas czynności prowadzonych przez funkcjonariuszy Wydziału do Zwalczania Zorganizowanej Przestępczości Ekonomicznej Zarządu CBS w G. znieważył słowami powszechnie uznawanymi za obraźliwe Prokuratora Prokuratury Rejonowej delegowanego do Prokuratury Okręgowej M. R. oraz posługiwał się słownictwem powszechnie uważanym za wulgarne, nie licującym z godnością i powagą zawodu adwokata, co w rezultacie naruszyło godność i poderwało zaufanie do zawodu adwokackiego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 1, § 16, § 17, § 27 ust. 1 oraz § 28 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze.

Następnie, Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...], orzeczeniem z dnia 4 marca 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt [...], uznał obwinionego M. M. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 1 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wyczerpującego znamiona przewinienia dyscyplinarnego z § 16 i § 17 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze ustalając, że czyn ten miał miejsce w kwietniu 2017 r. i za to na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze orzekł wobec obwinionego M. M. karę zawieszenia w czynnościach zawodowych na czas ośmiu miesięcy oraz na podstawie art. 81 ust. 3 ustawy Prawo o adwokaturze orzekł zakaz wykonywania patronatu na czas czterech lat.

Ponadto, Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] uznał obwinionego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 2 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wyczerpującego znamiona przewinienia dyscyplinarnego z § 16 i § 17 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze i za to na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o adwokaturze orzekł wobec obwinionego karę pieniężną w wysokości 4.000 zł.

Ponadto, Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] uznał obwinionego M. M. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 3 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wyczerpującego znamiona przewinienia dyscyplinarnego z § 1 i § 4 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze i za to

na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o adwokaturze za ten czyn wymierzył obwinionemu karę nagany.

Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] uznał obwinionego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 4 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wyczerpującego znamiona przewinienia dyscyplinarnego z § 16 i § 17 oraz § 27 ust. 1 oraz § 28 KEA w zw. z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze i za to na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze orzekł wobec obwinionego M. M. karę pieniężną w wysokości 8.000 zł.

Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] uznał obwinionego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt 5 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wyczerpującego znamiona przewinienia dyscyplinarnego z § 1, § 16, § 17, § 27 ust. 1 oraz § 28 KEA w zw. z art. 80 ustawy Prawo o adwokaturze i za to na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze orzekł wobec obwinionego M. M. karę zawieszenia w czynnościach zawodowych na czas 8 miesięcy oraz zakaz wykonywania przez obwinionego patronatu na czas 4 lat.

Na podstawie art. 84 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo o adwokaturze, Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] połączył orzeczone w pkt II i IV jednostkowe kary pieniężne i orzekł łączną karę pieniężną w wysokości 10.000 zł stanowiącą pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dacie popełnienia czynów.

Na podstawie art. 84 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze, Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] połączył orzeczone w pkt I i V jednostkowe kary zawieszenia w czynnościach zawodowych i orzekł łączną karę roku zawieszenia w czynnościach zawodowych, a także połączył orzeczone w pkt I i V zakazy wykonywania patronatu i orzekł łączny zakaz wykonywania patronatu na okres pięciu lat. Sąd Dyscyplinarny [...] Izby Adwokackiej [...] obciążył obwinionego M. M. kosztami postępowania.

Odwołanie od powyższego rozstrzygnięcia wniósł obwiniony M. M. zaskarżając je w całości.

W wyniku rozpoznania tego odwołania, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 23 listopada 2019 r., sygn. akt [...], zmienił zaskarżone orzeczenie w punkcie pierwszym w ten sposób, że na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze, wymierzył obwinionemu karę zawieszenia w czynnościach zawodowych na okres jednego roku oraz na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze orzekł wobec obwinionego zakaz wykonywania patronatu na okres czterech lat. Uniewinnił obwinionego od popełnienia zarzucanego mu w punkcie drugim czynu. Uchylił zaskarżone orzeczenie w punkcie trzecim i na zasadzie art. 95d ustawy Prawo o adwokaturze umorzył postępowanie. Uchylił orzeczenie w zakresie punktu piątego i przekazał sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Odnośnie do punktu szóstego i siódmego zaskarżonego orzeczenia Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury uchylił orzeczenie. W pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, obciążając obwinionego kosztami postępowania przed Sądem II instancji.

Kasację od rozstrzygnięcia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury wywiódł obrońca obwinionego - adw. K. K. Zaskarżył orzeczenie w zakresie: pkt 1, pkt 3 oraz pkt 6, w całości.

W wyniku rozpoznania wniesionej kasacji, Sąd Najwyższy w Izbie Dyscyplinarnej, wyrokiem z dnia 11 stycznia 2021 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II DK 13/21, uchylił zaskarżone orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w Warszawie z dnia 23 listopada 2019 r., sygn. akt [...] i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Następnie, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 5 marca 2022 r., wydanym w sprawie o sygn. akt [...], na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 439 pkt 9 k.p.k. w zw. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze oraz art. 88 ust. 2 ustawy Prawo o adwokaturze, uchylił zaskarżone orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z dnia 4 marca 2019 r., sygn. [...] w zakresie punktu IV i umorzył postępowanie w tym zakresie. Na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o Adwokaturze zmienił zaskarżone orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z dnia 4 marca 2019 r., sygn. [...] w zakresie punktu I, w ten

sposób, że w miejsce wymierzonej kary zawieszenia w czynnościach zawodowych na czas ośmiu miesięcy wymierzył wobec obwinionego karę pieniężną w wysokości 10.000 zł., zaś orzeczony na okres czterech lat zakaz pełnienia patronatu obniżył do lat dwóch. Na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o Adwokaturze zmienił zaskarżone orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z dnia 4 marca 2019 r., sygn. [...] w zakresie punktu III, w ten sposób, że uniewinnił obwinionego od zarzucanego mu czynu, zaś co do punktu VIII zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy.

Ponadto Wyższy Sąd Dyscyplinarny zwolnił obwinionego od obowiązku uiszczenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego przed Sądem II instancji.

Kasację od tego orzeczenia wniosła obrońca obwinionego – adw. B. N. Orzeczenie zaskarżyła na korzyść obwinionego w części, w zakresie czynu przypisanego w pkt 1 orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego [...] Izby Adwokackiej [...] z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie o sygn. akt [...] (pkt II zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury).

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła:

1. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia wydanego w sprawie, w postaci występowania bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt. 9 k.p.k., bowiem w sprawie zachodzi okoliczność wyłączająca postępowanie, określona w art. 17 § 1 pkt. 9 k.p.k., tj. brak skargi uprawnionego, bowiem Sąd rozpoznający sprawę przyjął, że czyn zarzucany obwinionemu miał miejsce w kwietniu 2017 r., przy czym w pkt 1 wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w sprawie czasookres tegoż czynu określono na marzec 2017 r., wobec powyższego doszło do przekroczenia granic historycznego zdarzenia przypisanego w skardze uprawnionego oskarżyciela;
2. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary dyscyplinarnej, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia w ramach wymiaru kary szeregu okoliczności łagodzących przemawiających na korzyść obwinionego w postaci motywacji obwinionego, braku działania w celu bezpośredniego urażenia oraz zniesławienia, podejmowania przez obwinionego reakcji w ochronie zagrożonych

interesów jego mandatki; dotychczasowej postawy, niekaralności, udzielania się w samorządzie, podejmowania działań pro bono w sytuacji, gdy zgodnie z zasadą stopniowania kar i utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa, adekwatna byłaby kara nagany ewentualnie mniejsza kara pieniężna.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w zaskarżonym zakresie, uchylenie orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego [...] Izby Adwokackiej [...] w zaskarżonym zakresie oraz umorzenie postępowania w zaskarżonym zakresie. Jako wniosek ewentualny, w przypadku nieuwzględnienia wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wskazała uchylenie zaskarżonego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania. Nadto, skarżąca wniosła o przyjęcie kasacji do rozpoznania w Izbie Karnej Sądu Najwyższego w związku z treścią uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego - Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. akt III PO 7/18.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedziona przez obrońcę obwinionego kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Na wstępie przypomnienia wymaga, iż postępowanie kasacyjne jest postępowaniem sformalizowanym, gdyż zgodnie z dyspozycją art. 536 k.p.k., Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym tylko w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 i art. 455 k.p.k.

Podstawą kasacyjną w postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów może być rażące naruszenie prawa (materialnego bądź procesowego), a także rażąca niewspółmierność kary dyscyplinarnej (art. 91b ustawy Prawo o adwokaturze). Sygnalizowane uchybienia winny natomiast dotyczyć orzeczenia drugoinstancyjnego, a zatem sposobu postępowania sądu *ad quem* oraz zakresu przeprowadzonej przez powyższy kontroli instancyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt III KK 176/14, Lex nr 1483957).

Zasadniczym bowiem celem postępowania kasacyjnego nie jest ponowne rozpoznanie sprawy i dublowanie kontroli rozstrzygnięcia sądu *meriti*. Formułowanie zarzutów w kierunku orzeczenia sądu *a quo* możliwe jest natomiast jedynie w sytuacji, gdy dojdzie do zaabsorbowania przez sąd odwoławczy naruszeń popełnionych przez sąd *a quo*, tj., kiedy to sąd odwoławczy nie uwzględni podniesionego w apelacji zarzutu lub nie dostrzeże zaistniałego uchybienia i wyda orzeczenie nadal obarczone błędem. Wówczas strona w kasacji może podnieść zarzut dotyczący wadliwego procedowania sądu odwoławczego, w którego następstwie doszło do przeniknięcia uchybienia sądu pierwszej instancji do orzeczenia sądu drugiej instancji” (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, Lex/el. 2022, art. 519).

W kontekście prawidłowej redakcji zarzutów kasacyjnych równocześnie zwrócić należy uwagę na zawarty w uprzednio powołanym art. 91b ustawy Prawo o adwokaturze wymóg wykazania, iż podnoszone w nadzwyczajnym środku odwoławczym uchybienie nosi znamię „rażącego”. Ustawodawca wprowadzając powyższego zwrotu nie sprecyzował, jednakże semantyczna zawartość powyższego pojęcia została wypełniona przez judykaturę, gdzie wypracowano jednoznacznie zgodny pogląd, iż rażącym naruszeniem prawa jest jedynie takie naruszenie, które jest niewątpliwe, łatwe do stwierdzenia i charakteryzuje się takim ciężarem gatunkowym, które ma kluczowe znaczenie dla prawidłowości postępowania dyscyplinarnego i wydanego rozstrzygnięcia. O rażącym charakterze obrazy prawa nie decyduje bowiem oczywistość jego naruszenia, ale istotny wpływ na przebieg postępowania dyscyplinarnego lub prawidłowość wydanego rozstrzygnięcia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2010 r., SDI 1/10, Lex nr 1615615). Nie każde zatem formalne naruszenie przepisów ma charakter rażący, a tym samym nie każde uchybienie zasadom procedury winno skutkować koniecznością powtórzenia postępowania.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż podnoszone przez skarżącą zarzuty nie zasługują na uwzględnienie i w żaden sposób nie mogą doprowadzić do postulowanego przez autorkę kasacji rezultatu.

Na uwzględnienie nie zasługuje zarzut dotyczący naruszenia art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela. Wbrew twierdzeniom obrońcy obwinionego nie doszło do naruszenia zasady skargowości. Zmiana opisu zarzucanego obwinionemu czynu nastąpiła nie na etapie postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym a przed Sądem Dyscyplinarnym [...] Izby Adwokackiej [...]. W orzeczeniu z dnia 4 marca 2019 r., Sąd I instancji wskazał, że czyn został popełniony przez obwinionego w kwietniu 2017 r. (k. 523). Zmiana opisu czynu nie została dokonana przez Sąd Dyscyplinarny II instancji i już z tego powodu, zarzut kasacji uznać trzeba za chybiony.

Należy zauważyć, że kontrola postępowania odwoławczego następuje w systemie kasacyjnym, a nie apelacyjnym, co oznacza, że zakres orzekania Sądu Najwyższego ograniczony został po pierwsze do weryfikacji wyłącznie orzeczenia wydanego w II instancji, po drugie zaś do weryfikacji tego orzeczenia przez pryzmat jego zgodności z prawem z wyjątkiem kontroli wymiaru kary (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2023 r., sygn. akt II ZK 48/22). Zarzut skierowany do orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego I instancji uznać zatem należało za niezasadny.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że dokonana w postępowaniu pierwszoinstancyjnym zmiana opisu czynu nie stanowiła wyjścia poza podmiotowe i przedmiotowe granice rozpoznania sprawy. Podstawowym wyznacznikiem nie jest bowiem opis czynu zawarty we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej czy też przyjęta w powyższym kwalifikacja prawna, lecz czyn rozumiany jako zdarzenie w ujęciu historycznym. Za wyjście poza granice wniosku uznać tym samym należy „przypisanie znamion czynu innego niż rozpatrywane zdarzenie historyczne, a zatem np. ustalenie, że oskarżony działał w innym miejscu i czasie, atakując inne dobro prawne czy działając na szkodę innego pokrzywdzonego” (zob. M. Kurowski [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, red. D. Świecki, LEX/el. 2022, art. 14). W niniejszej sprawie granice wniosku nie zostały przekroczone, gdyż „sąd rozstrzygając w wyroku pozostał na płaszczyźnie tożsamego zdarzenia historycznego, które stanowiło przedmiot skargi” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2020 r., V KK 358/19, Lex

nr 3080574). Granice rozpoznawanego czynu wyznaczane są jego tożsamością, tj. konkretnym zachowaniem określonej osoby. Jeżeli natomiast w toku rozprawy dyscyplinarnej ujawni się inne przewinienie dyscyplinarne (oprócz objętego wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej) sąd dyscyplinarny może rozstrzygać w tym zakresie jedynie po uzyskaniu zgody rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy, natomiast w sytuacji jej braku rzecznik dyscyplinarny prowadzi w tym zakresie odrębne postępowanie dyscyplinarne.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż zdarzeniem historycznym określającym granice rozpoznania niniejszej sprawy w zakresie pkt 1 wniosku o ukaranie, było uchybienie obowiązkowi zachowania umiaru, współmierności i oględności oraz nieprzestrzeganie właściwych form, uchybiające godności zawodu adwokackiego, w rozmowie telefonicznej oraz w treści korespondencji prowadzonej za pośrednictwem wiadomości sms i poczty elektronicznej z B. S., a także grożenie jej wszczęciem postępowania karnego w przypadku niespełnienia żądań jego mocodawcy.

Podsumowując wskazać należy, że podniesiony zarzut jest chybiony, bowiem zakres orzekania przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym ograniczony jest do weryfikacji wyłącznie orzeczenia wydanego w II instancji. Natomiast dokonana przez Sąd Dyscyplinarny I instancji modyfikacja opisu czynu, poprzez określenie prawidłowej daty jego popełnienia, nie miała wpływu na możliwość dokonywania oceny prawnej zachowania obwinionego. Taka modyfikacja nie doprowadziła do wykroczenia poza płaszczyznę zdarzenia historycznego i naruszenia jego tożsamości.

Przechodząc do podniesionego przez skarżącą zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej kary dyscyplinarnej, zarzut ten również należy uznać za niezasadny.

Pojęcie rażącej niewspółmierności kary oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Należy dodać, że przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która

powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo. Chodzi tu więc o różnicę zasadniczej natury, oczywistą, rzucającą się w oczy i niedającą się zaakceptować nieproporcjonalność kary orzeczonej w stosunku do kary sprawiedliwej, zasłużonej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2006 r., SNO 28/06; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2003 r., SNO 56/03; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2005 r., SNO 6/05; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., SDI 5/12, zob. szerzej: W. Kozielewicz, Problematyka sądowego wymiaru kary w postępowaniu kasacyjnym oraz apelacyjnym przed Sądem Najwyższym, (w:) J. Majewski (red.), Dyrektywy sądowego wymiaru kary, Warszawa 2014, s. 91). Rażąca niewspółmierność wymierzonej kary zachodzi zatem wówczas, gdy *prima facie* odbiega ona od kary, jaką należałoby wymierzyć, mając na względzie całokształt okoliczności podmiotowo-przedmiotowych danej sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2019 r., sygn. akt II DSI 71/18, Legalis nr 1883222).

W ustawie Prawo o adwokaturze, nie została określona kara, jaką sąd dyscyplinarny może orzec za przewinienie. Brak takiego określenia wynika z faktu, że katalog przewinień dyscyplinarnych ma charakter otwarty. To sąd dyscyplinarny dokonuje wyboru rodzaju wymierzonej kary. Podejmuje on decyzję przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności podmiotowo-przedmiotowych, dyrektyw wymiaru kary, tak aby wymierzona kara była dolegliwością adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać trzeba, że kara pieniężna w wysokości 10.000 zł. nie jest karą rażąco niewspółmierną. Skarżąca za adekwatną uznała karę nagany albo niższą od wymierzonej karę pieniężną. Wymierzona kara pieniężna nie oscyluje w górnej granicy, jaką przewiduje ustawa. Czyn popełniony przez obwinionego podważa zaufanie do adwokatury i w konsekwencji całego wymiaru sprawiedliwości, dlatego w świetle całokształtu okoliczności sprawy, kara pieniężna jest adekwatna, sprawiedliwa, realizuje cele kary, tak w szczególności w znaczeniu ogólnoprewencyjnym jak i indywidualnym.

Odnosząc się do wniosku o przekazanie niniejszej sprawy Izbie Karnej SN należy wskazać, że zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym jest to sprawa należąca do właściwości Izby Odpowiedzialności Zawodowej SN, dlatego wniosek ten nie został uwzględniony. Ani strony, ani też ich pełnomocnicy nie mogą wnioskować o rozpoznanie konkretnej sprawy przez dowolnie wybraną przez nich izbę, gdyż izby Sądu Najwyższego orzekają według wskazanej w ustawie o Sądzie Najwyższym właściwości, o czym profesjonalny pełnomocnik powinien wiedzieć.

O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze w zw. z art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (t. j. Dz.U. z 2013 r. poz. 663 ze zm.), zasądzając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 20,00 zł.

Mając na uwadze podniesione powyżej okoliczności, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]